

Izabela Wielicka

Łowcy wiedzy.

Infobrokerstwo – nowa dziedzina, nowa profesja, nowy rynek.

W dobie powszechnej globalizacji oraz inwazyjnego rozwoju technologii informatycznych i komunikacyjnych mówi się coraz częściej o wytworzeniu społeczeństwa informacyjnego, którego największym dobrem jest informacja.

Nauka i gospodarka rozwijają się w oszałamiającym tempie. Na rynku pojawia się coraz więcej książek i czasopism. Ponadto Internet otworzył drogę nowoczesnym mediom. Jak grzyby po deszczu powstają więc czasopisma elektroniczne, portale internetowe, wortale i witryny, zawierające mnóstwo nieocenionych informacji, ale również sporo tzw. wiadomości-śmieci, które trudno jest zweryfikować. Wbrew pozorom, mimo powszechnego dostępu do informacji, w ich gąszczu coraz trudniej dotrzeć do tych najbardziej przez nas pożądanych. Paradoksalnie, zjawisko nadmiarowości informacji uczyniło z niej towar na wagę złota.

Ocean wiedzy

Wiedzy poszukują nie tylko naukowcy. Szerokie kontakty gospodarcze i handlowe przedsiębiorców i biznesmenów powodują ich gorączkowe i nieustanne poszukiwanie wiadomości o coraz liczniejszej konkurencji, rynkach zbytu, nowinkach technologicznych itp.

Dotychczas informacji szukano przede wszystkim w bibliotekach. To właśnie bibliotekarz, bądź specjalista informacji naukowej gromadził, przechowywał i udostępniał informacje. Jednak biblioteka, mimo ogromnej roli jaką odgrywa w rozwoju wiedzy, nie jest już w stanie spełnić informacyjnych wymagań społeczeństwa. Źródłem informacji nie są bowiem wyłącznie publikacje naukowe, ale również zamieszczane w sieci informacje agencji PR, reklamy, listy otwarte, fora, a nawet blogi. Oknem na świat stał się Internet – prawdziwy ocean wiedzy. Ale jego użytkownik, nie posiadając umiejętności wyszukiwania i agregacji informacji, może w tym oceanie „utonąć” i czuć się w swych poszukiwaniach bardzo zawiedziony.

Poławiacze informacji

Wciąż wzrastający głód informacji przyczynił się do narodzin nowej dziedziny – infobrokerstwa.

Infobrokerstwo to dziedzina interdyscyplinarna. Obejmuje wiedzę z zakresu nauk humanistycznych, zwłaszcza bibliotekoznawstwa, naukoznawstwa, socjologii, psychologii, filozofii, komunikacji społecznej, zarządzania wiedzą jak i nauk przyrodniczych, głównie informatyki. Prócz wiedzy teoretycznej składają się na nią praktyczne doświadczenia, związane z pozyskiwaniem, udostępnianiem i autoryzacją informacji.

Infobroker, określany w języku angielskim jako: *information broker*, *information professionals* (zawodowiec z zakresu informacji), *cyberian*, *knowledge*

Fot.: Michael Osternieder

Infobrokerstwo to dziedzina interdyscyplinarna. Obejmuje wiedzę z zakresu nauk humanistycznych, zwłaszcza bibliotekoznawstwa, naukoznawstwa, socjologii, psychologii, filozofii, komunikacji społecznej, zarządzania wiedzą jak i nauk przyrodniczych, głównie informatyki.

broker (pośrednik wiedzy), *freelance librarian* (niezależny bibliotekarz), *independent researcher* (niezależny poszukiwacz), *data dealer* (handlujący danymi) itp., zajmuje się profesjonalnym wyszukiwaniem, selekcją, gromadzeniem, udostępnianiem, prezentacją i analizą informacji na życzenie klienta. Materiałów poszukuje w bibliotekach, archiwach, ośrodkach informacji naukowej i turystycznej, tematycznych bazach danych i w Internecie. Źródłami informacji są dla niego czasopisma w formie drukowanej jak i elektronicznej, portale, wortale, strony internetowe, wyszukiwarki, katalogi, grupy dyskusyjne, e-booki itp. Obszary działania infobrokera są przeróżne. W zależności od potrzeb wyszukuje informacje naukowe, techniczne, prawnicze i gospodarcze. Dlatego rzetelny infobroker nie zapomina o konsultacjach ze specjalistami z różnych dziedzin wiedzy.

Infobrokerstwo w Polsce i na świecie

Usługi informacyjne z różnych branż przemysłu oferuje niemiecki serwis <http://www.infobroker.de>. Również w Niemczech, funkcjonuje firma *Top-Info Vogel GmbH* (<http://www.kosten-sanierung.de>). Jej specjalnością są informacje dotyczące artykułów technicznych, transportu, logistyki, telekomunikacji i reklamy. W wyszukiwaniu informacji medycznych i farmaceutycznych dla biznesu i przemysłu specjalizuje się amerykańska firma *Ardito Information & Research Inc.* (<http://www.ardito.com>)

W Polsce znana jest na rynku *Agencja Infobrokerska – Infobrokering* z Gdańska (<http://www.infobrokering.pl>), gromadząca informacje gospodarcze, handlowe i finansowe.

Biznesowych informacji dostarcza też firma *J&J Infobroker – Wyszukiwanie informacji* (<http://infobroker.webweb.pl>). Dodatkowo oferuje informacje patentowe, turystyczne i kulturalne.

Wymienić można jeszcze kilka, np. *Kancelarię Profesjonalnej Informacji* Ireneusza Wojasa z Sandomierza, *Bestinfo – Broker informacji* Bartosza Światowskiego z Tychów, *Vivento Infobrokers* z Warszawy, *Inforek.pl* – Agencja infobrokeringowa z Chojnic k. Szczecina i inne. Funkcje infobrokerskie pełnią także firmy monitorujące prasę, np. *Press-Service* z Poznania. Agencja ta prowadzi stały i kompleksowy monitoring prasy, radia, telewizji i Internetu oraz przygotowuje analizy i raporty dla klientów z różnych branż.

Kwalifikacje i droga do zawodu

Ale to nie wszystko. Infobroker musi posiadać podstawowy warsztat pracy w postaci baz danych oraz biegle

posługiwać się Internetem, wyszukiwarkami i przeróżnymi wirtualnymi informatoriami. Powinna cechować go m.in. umiejętność dotarcia do podstawowych źródeł informacji, znajomość serwisów informacyjnych, a także sztuka sporządzania przeglądów prasy, streszczeń, raportów itp. Konieczne jest także specjalistyczne wykształcenie. Dobrymi kandydatami na infobrokerów są absolwenci kierunków bibliotekoznawstwa. Studia te uczą poruszać się po wszelakich zasobach informacyjnych, korzystać z katalogów i indeksów. Oprócz typowych studiów bibliotekoznawczych, powstają już w Polsce kierunki licencjackich i podyplomowych studiów infobrokerskich. Takie podyplomowe kształcenie prowadzi Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie, Szkoła Wyższa „Ateneum” w Gdańsku oraz Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu.

Etyka zawodowa

Zawód infobrokera w Polsce, choć bardzo dynamicznie, to jednak dopiero się rozwija. Dlatego polscy infobrokerzy wzorują się na wzorach zachodnich. Na jakość usług infobrokerskich na pewno ma wpływ przestrzeganie zasad etycznych. Największe międzynarodowe stowarzyszenie infobrokerów *The Association of Independent Information Professionals (AIIP – Stowarzyszenie Niezależnych Specjalistów Informacji)* opracowało w 1989 roku kodeks etyki tego zawodu. Najważniejsze jego wytyczne, to:

- uczciwość, rzetelność, kompetencja i poufność;
- przekazywanie klientom wiedzy najaktualniejszej i jak najbardziej odpowiadającej na zapytanie klienta;
- pomoc klientowi w zrozumieniu wykorzystanych źródeł informacji;
- przyjmowanie zleceń wyłącznie zgodnych z prawem;
- zdobywanie informacji zgodnie z prawem i utrzymywanie dobrych kontaktów z bibliotekami;
- poszanowanie praw autorskich.

Źródła:

- Szkutnik Piotr: Infobroker jako profesja – standardy zawodowe i etyczne [w:] Infobroker – Informacje z sieci: Narzędzia informatyczne w pracy brokera informacji: Warsztaty 17–18 października 2006. Warszawa 2006
- Szczepańska Barbara: Broker informacji – zawód z przyszłością czy zawód z przeszłości? [w:] EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy – ebib.oss.wroc.pl
- <http://www.infobrokerstwo.pl>
- <http://www.sikor.net/broker/index.php>